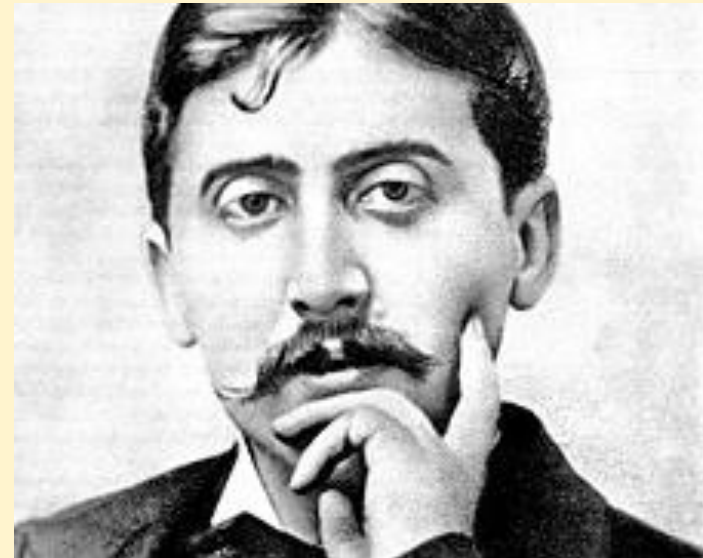

4. INNOVACIONS TÈCNIQUES

- **Principals innovadors:** Marcel Proust, James Joyce
 - Focalització dels personatges
 - Memòria afectiva
 - La percepció del temps
 - El **monòleg interior**
- Influència de la **psicoanàlisi**

Els autors catalans tendeixen a seguir la influència francesa, així que als progressos novel·lístics de Flaubert s'hi suma el model de Proust

Debat sobre les tècniques!

⇒ LA NOVEL·LA PSICOLÒGICA A CATALUNYA

EXEMPLES de novetats tècniques:

- El tractament **freudià** de Teresa a *Laura a la ciutat dels sants*; també les focalitzacions que volen mostrar el món interior dels personatges.
- 1a mostra del **monòleg interior**: *Fanny* (1929), de Carles Soldevila.

PERÒ:

- A Catalunya arriba la novel·la psicològica amb formes més **tradicionals**, les novetats s'apliquen de manera desigual.
- Gran part seguia en 3a persona, interferida per focalitzacions que busquen més l'interior del personatge (com a *Laura(...)*). Molts recursos més propis del **s. XIX** – p. ex., cartes.
- La concepció del personatge com a personalitat dins d'un ambient pot tenir **arrel modernista**.
- [El cas de Josep M. de Sagarra??](#)

EL MONÒLEG INTERIOR (I)

ENCARA AQUELL SABÓ, UNA ALTRA VEGADA

Baixà per les escales de la casa. ¿Qui dimoni es deu haver entretingut guixant totes les parets amb mistos? Com si ho haguessin fet per aposta. Una olor espessa de greix fan sempre aquests tallers. La tebior d'aiguacuit a cal Thom a la porta del costat quan jo hi era.

Es tragué el mocador per eixugar-se el nas. Llimó-de-citron? Ah, el sabó que m'hi he posat. Encara el perdré en aquesta butxaca. Tornà a embutxacar-se el mocador, es tragué el sabó i se'l desà a la butxaca del darrera que botonà seguidament.

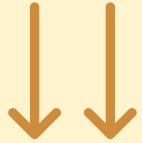
Quin perfum gasta la seva muller? Encara podria passar per casa: tramvia: alguna cosa que m'he descuidat. Només per veure abans de vestir-se. No. Aquí. No.

Un sobtat xisclet de rialles sortí de l'oficina de l'Evening Telegraph. Ja sé qui és. Què passa? Hi entraré un minut per telefonar. És el Ned Lambert.

Entrà pausadament.

Fragment d'*Ulisses* (1922, James Joyce), traducció de Joaquim Mallafré

EL MONÒLEG INTERIOR (II)

- El monòleg interior pur ha de ser **simultani als fets**.

- És una simple **convenció**= no és el mateix per a tothom.

- "Literaturitzar" el flux de consciència de manera pura és impossible: el llenguatge és seqüencial però **no ho són els pensaments**.
 - =Qualsevol resultat serà **artificiós**.

EL MONÒLEG INTERIOR SEGONS CARLES SOLDEVILA:

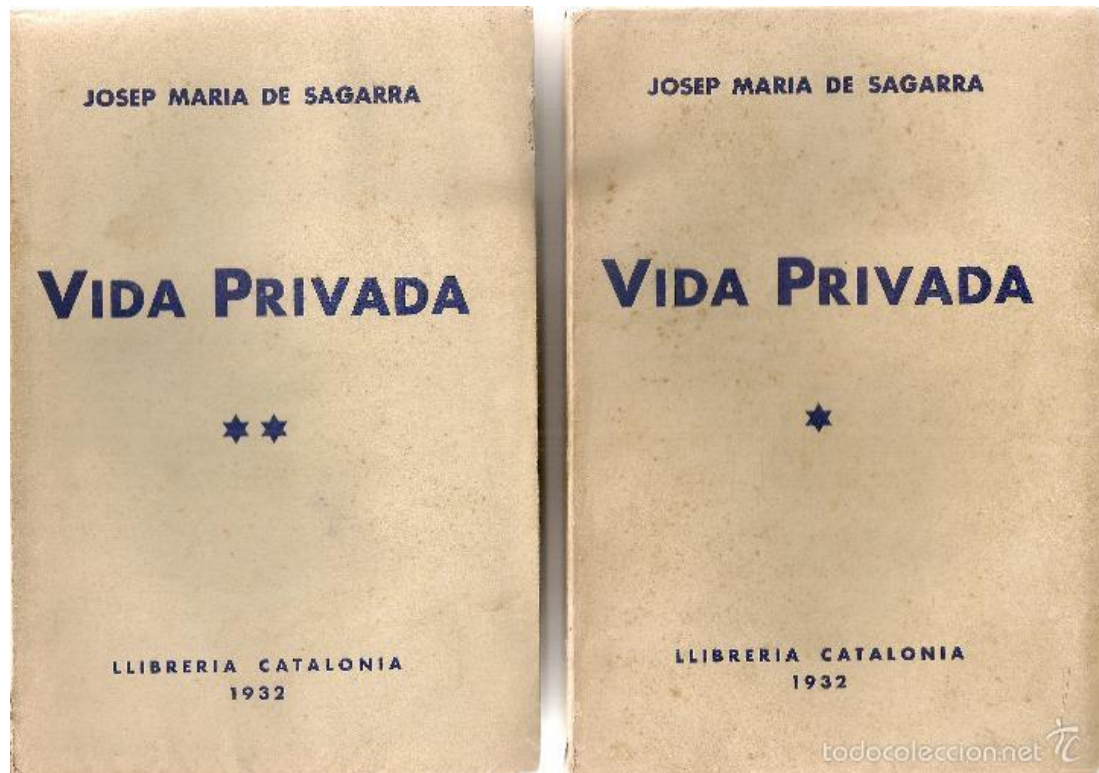
- Cal ser **versemblant**
- Hi ha cert ordre al pensament (+ Virginia Woolf, – Joyce)
- El monòleg interior es pot transcriure, perquè plasmar els pensaments només els donem un ordre.

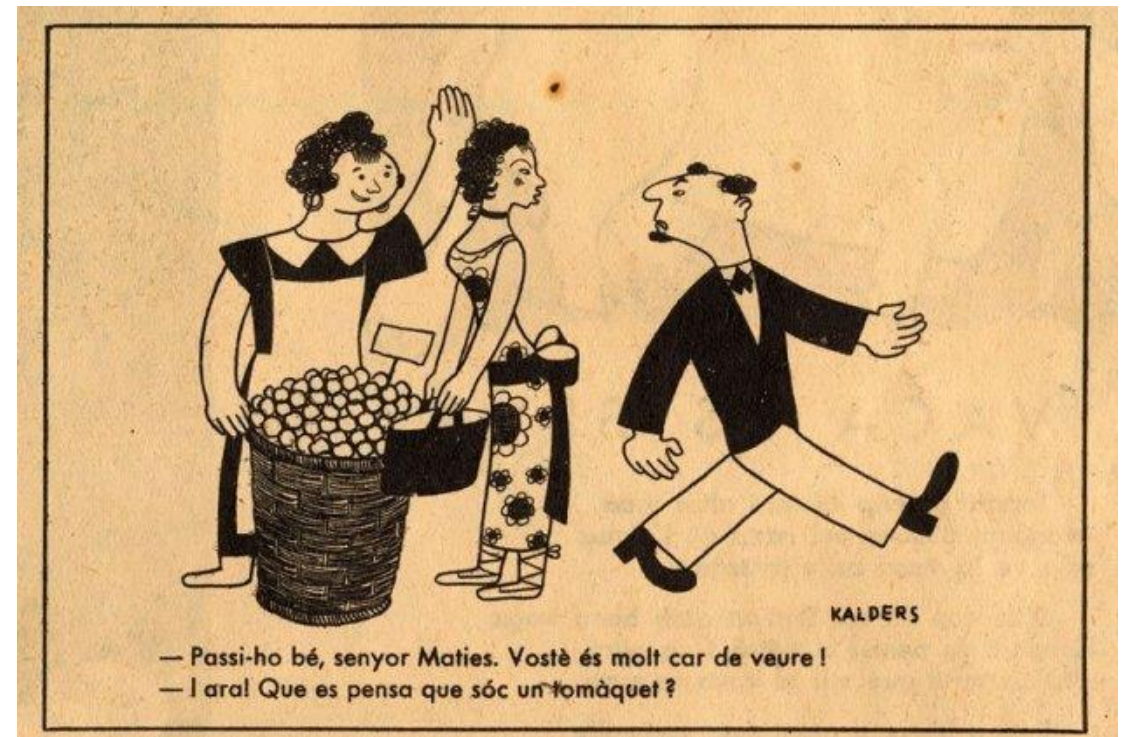
Lectures recomanades:

- "Pròleg" de *Fanny*
- Primer capítol de *Fanny*

C. ELS ALTRES CAMINS

El camí particular de Sagarra

Postures antipsicològiques

⇒ JOSEP MARIA DE SAGARRA

- Se'l pot considerar a cavall dels dos corrents majoritaris, sobretot quant a la seva obra cabdal, [Vida privada](#) (1932).
- Estil més proper a la "crònica social": alguns personatges tenen referents reals.
- Tècniques més aviat poc innovadores (omnisciència total del narrador, que té certa veu moral).

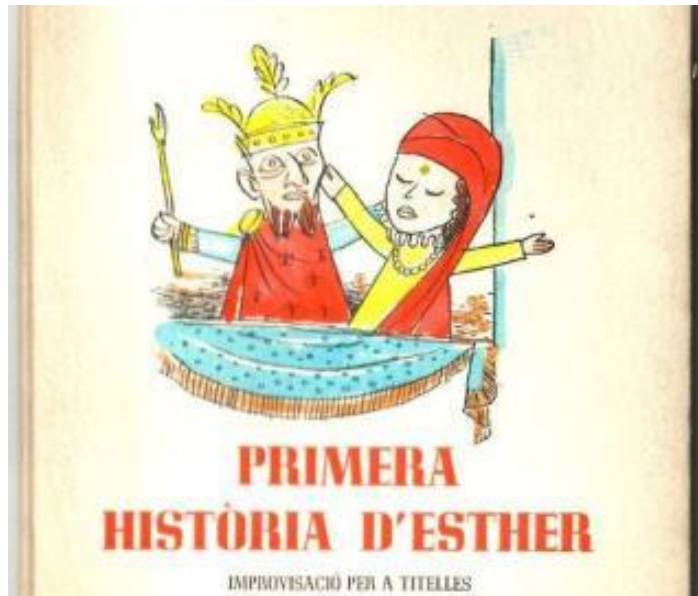

Llicència foto (autor desconegut) [CC BY-NC-ND](#)

⇒ POSICIONS ANTIPSICOLÒGIQUES

POSICIÓ INTEL·LECTUALITZADORA

- Reflexió sobre la condició humana (relació amb l'**existencialisme** – Jean-Paul Sartre, Albert Camus)
 - [Salvador Espriu](#): *Doctor Rip, Ariadna al laberint grotesc*

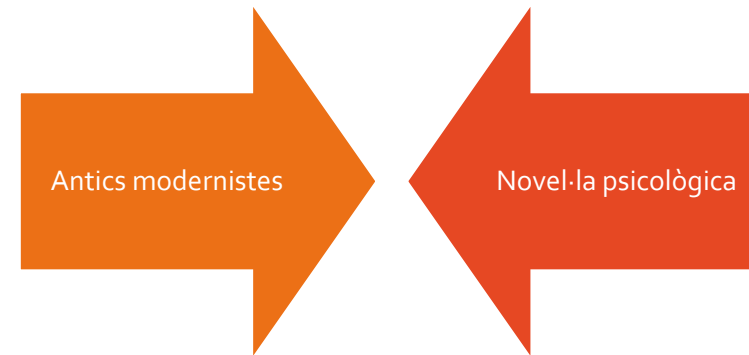
POSICIÓ DESMITIFICADORA

- Reflexió de la condició humana des de l'humorisme.
 - [Pere Calders](#): la condició humana passada per l'humorisme
 - [Francesc Trabal](#): aventures estètiques.

EL CONFLICTE ENTRE ESTÈTIQUES

- **L'incident del premi Crexells de 1929:** havia guanyat *El cercle màgic* (Puig i Ferrater) el mateix any de la publicació de *Fanny*.
- Les dues tendències segueixen enfrontades fins al 1939, però és un enfrontament exclusivament **estètic**.

5. EL DEBAT RURAL/URBÀ

- Definició del concepte de “ruralisme”.
- Formen part del debat: Solanes, Tasis, Ramon Esquerra, etc.
- Idees:
 - Fugir del “costumisme”
 - Barcelona com a ciutat d’interès europeu
 - El retrat de les classes baixes
 - Novel·la de societat cf. de personalitat individual
 - **S’acaba tendint al món burgés barceloní**

6. EL DEBAT MORAL/ART

«No cal sinó llegir-la per a comprendre que aquest sector de crítica ha exagerat.
Fanny és, si voleu, amoral, però no immoral.» ("Pròleg" a *Fanny*)

- Gran part de la societat participa d'aquest debat.
- El tractament de l'**erotisme**, la **sexualitat**. També l'adulteri, la pèrdua de la innocència, conflictivitat en el sexe...
- **Postures generals:**
 - Novel·la reflecteix un món no-moral (Josep PLA, Carles SOLDEVILA)
 - Aposta per la "novel·la catòlica" (moviment a nivell europeu)
- Cas de dialèctica entre novel·les

